

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

**ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ**

«На правах рукопису»

УДК 330.131.7

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри менеджменту
_____ д.е.н., проф. Дергачова В.В.
25 грудня 2015 року

ДИПЛОМНА РОБОТА

другого (магістерського) рівня вищої освіти

зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

на тему **«Управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства (на прикладі ТОВ «Біассофт»)»**

Виконав: студент 6-го курсу, групи УЗ-41М
КАВУН ВАЛЕРІЯ АНДРІЇВНА _____

Науковий керівник: доцент кафедри менеджменту,
к.е.н., доц. КРАВЧЕНКО М.О. _____

Рецензент: доцент кафедри математичного
моделювання економічних систем
к. ф.-м. н., доц. ПАСЕНЧЕНКО Ю.А. _____

*Засвідчую, що у цій дипломній роботі
немає запозичень з праць інших авторів
без відповідних посилань*

Студент _____

Київ – 2016 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 8.03060104 «МЕНЕДЖМЕНТ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

«Затверджую»

Завідувач кафедри менеджменту
_____ д.е.н., проф. Дергачова В.В.
09 жовтня 2015 року

ЗАВДАННЯ
на дипломну роботу студенту
КАВУН ВАЛЕРІЇ АНДРІЇВНІ

1. Тема роботи: «Управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства (на прикладі ТОВ «Біасофт»)»,

науковий керівник роботи: Кравченко М.О., кандидат економічних наук, доцент,

затверджені наказом по університету від 06 жовтня 2015 року №2914-с.

2. Строк подання студентом роботи: 25 грудня 2015 року.

3. Об'єкт дослідження: процес управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

4. Предмет дослідження: теоретичні положення, методичні підходи та практичні аспекти управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємств, що ґрунтуються на застосуванні елементів теорії ігор.

5. Перелік завдань, які потрібно розробити:

а) теоретико-методологічна частина:

- розглянути сутність та економічний зміст ризиків зовнішньоекономічної діяльності підприємств;
- розглянути класифікацію ризиків зовнішньоекономічної діяльності;
- узагальнити науково-практичні підходи до застосування теорії ігор для мінімізації ризику при виборі стратегії зовнішньоекономічної діяльності;

б) дослідницько-аналітична частина:

- дослідити особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- розробити та проаналізувати характеристику проекту мобільного додатку на ринку Великобританії «UK Banks»;
- вибрати стратегію реалізації проекту в умовах невизначеності і ризику;

в) проектно-рекомендаційна частина:

- проаналізувати та оцінити ризики проекту;
- розробити заходи щодо попередження та мінімізації ризиків;
- обґрунтувати доцільність запропонованих заходів.

6. Орієнтовний перелік ілюстративного матеріалу

- 1) загальна схема процесу управління ризиком;
- 2) класифікація проектних ризиків;
- 3) динаміка доходу ТОВ «Біасофт» від продажу мобільних додатків за період 2010-2015 рр.;
- 4) динаміка світового ринку мобільних додатків за період 2010-2016 рр.;
- 5) модель взаємозв'язку складових управління ризиками, проектом, підприємством та знаннями в цілому;
- 6) структура витрат на інформаційні технології;
- 7) тривалість розробки проекту «UK Banks»;
- 8) загальні витрати на реалізацію проекту;
- 9) матриця оцінки ризиків проекту;
- 10) заходи щодо мінімізації зовнішньоекономічних ризиків проекту.

7. Перелік публікацій за напрямом роботи:

1. Кавун В. А. Управління валютно-фінансовими ризиками підприємств [Текст] / В. А. Кавун, М. О. Кравченко // Збірник наукових праць учасників VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні підходи до управління підприємством», Київ, 23 квітня 2015 року. — К.: НТУУ «КПІ», 2015. — С. 361-367 (0,42 д.а.).
2. Кравченко М. О. Перспективи страхування фінансових ризиків [Електронний ресурс] / М. О. Кравченко, В. А. Кавун // Актуальні проблеми економіки і управління: Зб. наук. праць. — К.: НТУУ «КПІ», 2015. — Вип. 9. — Режим доступу: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/41466> (0,47 д.а.).
3. Кавун В. А. Аналіз та методи хеджування валютних ризиків [Текст] / В. А. Кавун // Матеріали XI (XXIII) науково-практичної конференції «Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність», Київ, 09-10 квітня 2015 р. — К.: НТУУ «КПІ», 2015. — С. 148 (0,19 д.а.).
4. Кавун В. А. Підходи до управління ризиками при реалізації проекту впровадження системи електронного документообігу компанією «SoftServe» [Текст] / В. А. Кавун // Матеріали XIV міжнародної науково-практичної конференції «Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління». — К.: НТУУ «КПІ», 2015. — С. 36-37 (0,1 д.а.).

8. Дата видачі завдання: 06 жовтня 2015 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

<i>№ з/п</i>	<i>Назва етапів виконання дипломної роботи</i>	<i>Строк виконання етапів роботи</i>	<i>Примітка</i>
1.	Збір необхідної інформації, вивчення та аналіз літературних та періодичних джерел з обраної тематики	07.10.2015 – 10.10.2015	
2.	Дослідження сутності ризиків зовнішньоекономічної діяльності підприємств	11.10.2015 – 15.10.2015	
3.	Аналіз зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Біассофт» на предмет виявлення можливостей зовнішньоекономічного розвитку	16.10.2015 – 30.10.2015	
4.	Розробка характеристики проекту мобільного додатку на ринку Великобританії «UK Banks»	31.10.2015 – 10.11.2015	
5.	Аналіз стратегії реалізації проекту в умовах невизначеності і ризику	11.11.2015 – 28.1.2015	
6.	Розробка заходів щодо попередження та мінімізації ризиків проекту	29.11.2015 – 7.12.2015	
7.	Економічне оцінювання та обґрунтування доцільності запропонованих заходів	8.12.2015 – 12.12.2015	
8.	Оформлення дипломної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти	13.12.2015 – 23.12.2015	

Студент

Кавун В.А.

Науковий керівник роботи

Кравченко М.О.

РЕФЕРАТ

Дипломна робота на тему: «Управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства (на прикладі ТОВ «Біассофт»)», містить 120 сторінок, 30 таблиць, 15 рисунків, 1 додаток. Список використаних джерел нараховує 48 найменувань.

Дипломну роботу другого (магістерського) рівня вищої освіти виконано в Національному технічному університеті України «КПІ» відповідно до планів науково-дослідних робіт кафедри менеджменту. Результати дослідження, проведеного в роботі, є частиною наукової теми «Удосконалення організаційно-економічних механізмів розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств» (№ 0114U001134) – внесок автора полягає в обґрунтуванні методики та розробці практичних рекомендацій щодо управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємств, які працюють в сфері інформаційних технологій.

Метою дипломної роботи є дослідження теоретико-методичних передумов та розроблення практичних рекомендацій щодо управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємства за допомогою застосування елементів теорії ігор. Досягнення поставленої мети потребує вирішення таких завдань:

- проаналізувати теоретичні засади управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- визначити перспективи та специфіку застосування теорії ігор для прийняття рішень щодо формування оптимальної стратегії зовнішньоекономічної діяльності в умовах невизначеності та ризику;
- проаналізувати основні показники діяльності підприємства та дослідити особливості його зовнішньоекономічної діяльності;
- сформулювати оптимальну стратегію реалізації зовнішньоекономічного проекту для підприємства;

- визначити ризики, що супроводжують реалізацію зовнішньоекономічного проекту;
- розробити заходи щодо попередження та мінімізації ризиків проекту та обґрунтувати їх доцільність.

Об'єктом дослідження даної роботи є процес управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні положення, методичні підходи та практичні аспекти управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємств, що ґрунтуються на застосуванні елементів теорії ігор.

У роботі використані статистичні та евристичні методи, порівняльний та фінансово–економічний аналіз, узагальнення експертних оцінок, було застосовано розрахунково-конструктивний аналіз (для обґрунтування напрямків попередження ризиків проекту й розрахунку його економічної ефективності).

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні доцільності та розробці методичних і практичних рекомендацій щодо застосування елементів теорії ігор для управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємств, які працюють в сфері інформаційних технологій.

Практична значущість проведеного дослідження полягає в тому, що сформульовані в ньому положення та результати доведено до рівня практичних рекомендацій, використання яких підприємствами, що працюють в сфері інформаційних технологій, сприятиме підвищенню ефективності управління ризиками при здійсненні ними зовнішньоекономічної діяльності.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні та практичні результати дослідження доповідались на VI Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Сучасні підходи до управління підприємством».

Ключові слова: *ризики зовнішньоекономічної діяльності, теорія ігор, невизначеність, зовнішньоекономічна діяльність.*

ABSTRACT

Master's thesis on «Risk management in foreign trade activity of the enterprise (base on «BiasSoft» Ltd.)» includes 120 pages, 30 tables, 15 drawings, 1 attachment. The bibliography list consists of 48 items.

Thesis second (master's) level of higher education made at the National Technical University of Ukraine "KPI" according to the plans of research projects of the Department of Management. A study by the work is part of the scientific theme «Improving organizational and economic mechanisms of foreign economic activity of enterprises» (№ 0114U001134) – contribution of the author lies in grounding techniques and develop practical recommendations for risk management in foreign trade activity of enterprises working in the field information technology.

The aim of the thesis are study the theoretical and methodological conditions and develop practical recommendations for the risk management of international business activity through the use of elements of game theory.

Achieving this goal requires the following tasks:

- analyze the theoretical principles of risk management in foreign trade activity;
- perspectives and specific application of game theory to decide on the formation of the optimal strategy of foreign economic activity under uncertainty and risk;
- to analyze key indicators of the company and explore the features of its foreign economic activity;
- to form an optimal implementation strategy for foreign economic project for the enterprise;
- identify the risks that accompany the implementation of the external economic project;
- to develop measures to prevent and minimize project risk and justify their relevance.

The object of this work is to study the process of risk management in foreign trade activity.

The subject of research is theoretical concepts, methodological approaches and practical aspects of risk management of international business activity based on the use of elements of game theory.

We used the statistical and heuristic methods, comparative financial and economic analysis, synthesis expert estimates, applied cash and constructive analysis (for risk prevention study areas of the project and its cost-effectiveness calculation).

Scientific novelty of the results is to justify the feasibility and development of methodological and practical recommendations on the elements of games theory for risk management in foreign trade activity of enterprises working in information technology.

The practical significance of the study lies in the fact that it stated position and results to the level of practical recommendations whose use by enterprises operating in the field of information technology, will improve the efficiency of risk management in carrying out foreign economic activity.

Testing of the study. Basic theoretical and practical results of the study were reported at the VI National scientific and practical conference with international participation «Modern approaches to business management».

Keywords: *risks of foreign economic activity, game theory, uncertainty, foreign economic activity.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....Ошибка! Закладка не определена.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Ошибка!

Закладка не определена.

1.1. Виявлення економічної природи ризиків, що супроводжують зовнішньоекономічну діяльність вітчизняних підприємств..... **Ошибка! Закладка не определена.**

1.2. Класифікація ризиків зовнішньоекономічної діяльності..... **Ошибка! Закладка не определена.**

1.3. Застосування елементів теорії ігор для мінімізації ризику при виборі стратегії зовнішньоекономічної діяльності.....**Ошибка! Закладка не определена.**

Висновки до розділу 1**Ошибка! Закладка не определена.**

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО ПРОЕКТУ ТОВ «БІАССОФТ»Ошибка!

Закладка не определена.

2.1. Дослідження особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємства **Ошибка! Закладка не определена.**

2.2. Характеристика проекту розробки та реалізації мобільного додатку на ринку Великобританії «UK Banks».....**Ошибка! Закладка не определена.**

2.3. Вибір стратегії реалізації проекту в умовах невизначеності і ризику**Ошибка! Закладка не определена.**

Висновки до розділу 2**Ошибка! Закладка не определена.**

РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО ПРОЕКТУ «UK BANKS» Ошибка!

Закладка не определена.

3.1. Аналіз та оцінка ризиків проекту ...**Ошибка! Закладка не определена.**

3.2. Заходи щодо попередження та мінімізації ризиків .. **Ошибка! Закладка не определена.**

3.3. Обґрунтування доцільності запропонованих заходів **Ошибка! Закладка не определена.**

Висновки до розділу 3**Ошибка! Закладка не определена.**

ВИСНОВКИОшибка! Закладка не определена.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИОшибка! Закладка не определена.

ДОДАТКИ.....115